

[Euràsia: 30 anys d'insubordinació literària als mandarins, 1974-2003](#)

62. *Blanc*

Blanc veié la llum els primers mesos de 1998. Era la segona vegada que publicava a Mallorca. Tant llavors com abans, fet ben remarcable, m'havia estat demanat un original. Francesc Moll, editor d'una gran honestetat, ho feu al castell de Bellver (Ciutat de Mallorca), el novembre de 1996, durant l'acte de clausura del 1r Congrés de Traficants de Poesia, on jo havia parlat d'*Interminims de navegació poètica*, curiosament, en una ponència compartida amb Jaume Subirana (en què ell parlà del CD-Rom *12 sentits -Proa-*). *Blanc* apareixia quinze mesos més tard a la col·lecció la *Balenguera*. A diferència de Sa Nostra, Moll sí feu una bona distribució al "Continent". Es tracta d'un poemari integrat per 24 poemes, compostos cadascun de dos monòstics, que s'acoten i matisen complementàriament en català i francès (sense, en rigor, traduir-se) sumant un díptic. El procés d'elaboració d'aquests meticulosos 48 versos s'allargà de febrer de 1995 a agost de 1996. Concebut com a llibre bilingüe reversible, a cada pàgina (sense numerar) hi ha un únic vers. Els monòstics de cada llengua segueixen una ordenació alfabètica, de manera que apareixen successivament a la pàgina dreta en anar passant full. La lectura en l'altra llengua es pot fer girant el llibre al revés. Es parteixi de la llengua que es parteixi, a la solapa de la coberta posterior hi ha la relació de correspondències bilingües, visibles, en desplegar-la, simultàniament als fulls que anem passant. Només el primer poema inclou un verb conjugat: "arriba'm /blanc /desert = arrive /moi /desert", i la noció de "blanc" presideix el conjunt, que també pot ser pres com a únic poema simultani sense ordenació fixa dels versos (atès que la successió alfabetitzada és convencional), i, per tant, sense principi ni final. *Blanc* culminà, d'una banda, la minimització textual de *Poemes mínims*, i, d'una altra, la recreació intertextual bilingüe assajada a *Cima branca* en gallec (respecte a *Poemes mínims* en català), així com la pura intertextualitat catalano-francesa desfermada a *Quadern rimbaldià*. Llibres, tots tres, amb els quals s'articula com a tetralogia dins el cicle *Euràsia*. Tot i la desconcertant originalitat de la proposta, que entusiasma post-mallarmeanament Gimferrer, *Blanc* gaudí, dins les seves modestes possibilitats, de bona acollida, tant de lectors com de crítica. Però el millor escrit que suscità, una carta privada de Juan Barja, m'arribà per correu postal.

Llibres de l' Índex, 2004